

**UCHWAŁA NR XXVIII.281.2021
RADY MIEJSKIEJ W HALINOWIE**

z dnia 11 lutego 2021 r.

**w sprawie rozpatrzenia petycji mieszkańców Gminy Halinów dotyczącej opłat za odbiór
odpadów komunalnych**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 9 ust 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), Rada Miejska w Halinowie uchwala, co następuje:

§ 1. Uznać petycję mieszkańców Gminy Halinów dotyczącą obniżenia opłat za odbiór odpadów komunalnych za zasadną, z przyczyn określonych w uzasadnieniu, stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwałę doręcza się podmiotowi wnoszącemu petycję.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Halinowie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Halinowie

Marcin Pietrusiński

Uzasadnienie

W dniu 12 listopada 2020 r. do Rady Miejskiej w Halinowie wpłynęła petycja mieszkańców Gminy Halinów dotycząca obniżenia opłat za odbiór odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Stosownie do art. 10 wskazanej powyżej ustawy, petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia jej złożenia. W przypadku niezłatwienia sprawy w terminie stosuje się zapis art. 10 ust. 3 ustawy o petycjach.

Zakres przedmiotowy petycji obejmował kwestię obniżenia opłat za odbiór odpadów komunalnych poprzez zmianę kryterium naliczania opłat.

Członkowie Komisji skarg, wniosków i petycji podczas posiedzenia w trybie zdalnym z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość w dniu 3 lutego 2021 r. zapoznali się ze złożoną petycją, a także przeprowadzili jej szczegółową analizę. Ponadto radni wysłuchali stanowiska organu wykonawczego Gminy Halinów, złożonego przez Zastępcę Burmistrza Halinowa Pana Adama Sekmistrza.

Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wnoszone są przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. W zamian za uiszczanie takich opłat mieszkańcy otrzymują od gminy świadczenie wzajemne w formie usługi, którą jest odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Gminy mają bowiem obowiązek zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, mimo charakteru ekwiwalentności za wykonane czynności, nie stanowi jednak ceny za świadczenie usługi. Jest to należność publicznoprawna.

Zgodnie z art. 6r ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.), opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy, natomiast środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystywane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w gminach. W art. 6r ust. 2 ww. ustawy wskazano zamknięty katalog kosztów, jakie gmina może pokrywać z wnoszonych opłat. Należą do nich koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Wobec powyższego uznaje się, iż system gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach winien być tak zbilansowany, aby być w pełni samofinansujący się – finansowanie tego systemu powinno być neutralne dla gminy, tzn. gmina nie może na tym systemie zarabiać, ale też nie może z tego tytułu tracić (por. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 9 stycznia 2019 r., [ISA/GI 1113/18](#), LEX nr 2613086).

Wspomniana powyżej ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wskazuje na 4 kryteria umożliwiające wyliczenie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zgodnie z zapisami ustawy, opłata stanowi iloczyn:

- 1) liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, lub
 - 2) ilości zużytej wody z danej nieruchomości, lub
 - 3) powierzchni lokalu mieszkalnego
- oraz stawki opłaty ustalonej przez radę gminy.

Jednocześnie, zgodnie z art. 6j ust. 2 tejże ustawy, rada gminy może także uchwalić jedną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstwa domowego.

Określając stawkę opłaty, rada gminy bierze pod uwagę liczbę mieszkańców zamieszkujących gminę i ilość wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych, a także koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Oznacza to, że ustalenie wskazanego świadczenia musi bezwzględnie odbywać się na podstawie parametrów określonych w art. 6k ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o czystości i porządku w gminach oraz z uwzględnieniem kosztów związanych z funkcjonowaniem systemu.

Żadna ze wskazanych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach metod wyliczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, nie jest do końca sprawiedliwa. Nie mniej gminy muszą dokonać wyboru takiej metody, która zapewni im wpływy z opłat śmieciowych, niezbędne do utrzymania całego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Metoda wyliczania opłat według kryterium liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość nie jest metodą miarodajną, ponieważ ustalenie rzeczywistej liczby osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość jest praktycznie niemożliwe. W przypadku tej metody, w każdej gminie zauważalne jest zaniżenie liczby osób deklarowanych, jako zamieszkujące.

Metoda naliczania opłat w zależności od powierzchni lokalu mieszkalnego jest metodą, która w sposób obiektywny umożliwia uszczelnienie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Nie mniej, jest formą najbardziej kontrowersyjną, bowiem na dużej powierzchni mieszkalnej może zamieszkiwać mała liczba osób, wytwarzająca mało odpadów lub duża liczba osób wytwarzających dużą ilość odpadów, może zajmować małą powierzchnię.

Wskazana w powyższej ustawie, metoda naliczania opłat od ilości zużytej wody z danej nieruchomości wydała się być radnym Rady Miejskiej w Halinowie właściwa, bowiem możliwym do zaobserwowania jest fakt, iż im więcej osób przebywa na terenie danej nieruchomości, tym większy jest również poziom zużycia wody, a zatem większa jest ilość wytwarzanych przez te osoby, odpadów komunalnych.

Prawidłowo skalkulowana opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi powinna z jednej strony zapewniać sprawne funkcjonowanie systemu odbioru odpadów na terenie gminy, z drugiej zaś nie powinna stanowić źródła dodatkowych zysków gminy.

W świetle powyższego, Rada Miejska w Halinowie podejmując uchwałę w przedmiocie stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dokonała rzetelnej i wnikliwej kalkulacji stawki w taki sposób, aby pobierane przez Gminę Halinów opłaty pokrywały się z rzeczywistymi kosztami związanymi z funkcjonowaniem systemu zagospodarowania odpadami. Ponadto w ocenie organu Gminy Halinów, metoda wyliczania opłat za odpady komunalne od ilości zużytej wody jest metodą najlepiej uszczelniającą system.

Podkreślić należy, iż obecnie Gmina Halinów jest nadal w trakcie zbierania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które winny być obligatoryjnie złożone przez każdego zamieszkującego swoją nieruchomość mieszkańca Gminy. Aktualnie trwa procedura wezwań tych mieszkańców, którzy nie złożyli deklaracji. Jest to proces wstępny do wszczęcia postępowania i wydania decyzji Burmistrza Halinowa dla osób uchylających się od obowiązków wynikających z istniejącego prawa. Na obecną chwilę koszty funkcjonowania systemu odbioru odpadów komunalnych nie są w 100% pokryte z wpłat mieszkańców dokonywanych tytułem opłat za odbiór śmieci. Dopiero po zebraniu wszystkich deklaracji będzie możliwe ustalenie, czy wyliczona stawka pokryje wszystkie koszty, czy też powstanie ewentualna nadpłata. Wówczas będzie możliwa kolejna analiza kosztów i ewentualna korekta wysokości stawki.

Jednocześnie, wyjaśnić należy, iż drastyczny wzrost kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi i opłat pobieranych od mieszkańców wynika m. in. z:

- 1) wzrostu tzw. opłaty marszałkowskiej, z której wynikają podwyższone koszty składowania odpadów;
- 2) wzrostu kosztów pracy;
- 3) wzrostu cen energii (prąd i paliwo);
- 4) kosztów dostosowania zezwoleń w zakresie gospodarowania odpadami do nowych wymogów prawnych w zakresie: monitoringu wizyjnego, zabezpieczenia finansowego roszczeń, regulacji prawnych do nieruchomości, przepisów przeciwpożarowych;
- 5) trudności ze zbytem surowców wtórnych i spadku ich cen;
- 6) rosnącej liczby wytwarzanych odpadów, przy niewystarczającej liczbie instalacji do ich przetwarzania;

7) ograniczenia czasu magazynowania odpadów do 1 roku.

Aktualnie, w systemie krajowym, finansowanie za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostało całkowicie przerzucone na mieszkańców. Ciągłe zmiany przepisów prawa generują koszty zmiany zasad lokalnych systemów odpadowych. Ponadto, w celu zachęcenia do segregowania odpadów, i – co za tym idzie – zwiększenia świadomości obywateli w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi, wprowadzono możliwość, w przypadku niewypełnienia obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, określenia stawki opłaty w wysokości nie niższej niż dwukrotna i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej przez radę gminy.

Podkreślenia wymaga również fakt, iż obecnie procedowana jest kolejna nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, której celem jest wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie powstałych problemów oraz poprawy sytuacji na krajowym rynku gospodarki odpadami komunalnymi, zwłaszcza poprzez: obniżenie kosztów funkcjonowania i usprawnienia gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi, a także ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie gospodarki odpadami, i w konsekwencji poprawę dostępu do instalacji przetwarzających odpady komunalne.

Po przeprowadzeniu szczegółowej analizy przedmiotowej sprawy, petycję należy uznać za zasadną. Podwyżka opłat za odbiór odpadów komunalnych w Gminie Halinów znacząco obciąża budżet gospodarstw domowych z terenu gminy Halinów. Nie mniej, zmiana kryterium naliczania opłat za odbiór odpadów komunalnych lub też obniżenie stawki tej opłaty będzie możliwe dopiero po zmianie przepisów powszechnie obowiązującego w tym zakresie prawa lub też po ustabilizowaniu systemu gospodarki komunalnej w Gminie Halinów, tj. zebraniu wszystkich deklaracji od mieszkańców, pobraniu należnych opłat za odbiór odpadów komunalnych od wszystkich zobowiązanych osób w kwocie odpowiadającej kosztom funkcjonowania systemu gospodarki odpadami, dokonaniu stosownych analiz kosztów, a także zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania systemu.

Rozstrzygnięcie, co do sposobu załatwienia petycji przez Radę Miejską następuje w formie uchwały. Stanowi ona podstawową formę, w jakiej zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym – organ stanowiący wyraża swoją wolę i rozstrzyga sprawy – pozostające w zakresie jego kompetencji. Uchwała taka zapada zgodnie z art. 14 ustawy o samorządzie gminnym zwykłą większością głosów w obecności, co najmniej połowy ustawowego składu Rady w głosowaniu jawnym.

Rada Miejska w Halinowie informuje, że niniejsza uchwała stanowi zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji w rozumieniu art. 13 ust. 1 ustawy o petycjach.

Jednocześnie Rada Miejska w Halinowie informuje o treści art. 12 ustawy o petycjach, który stanowi, iż podmiot właściwy do rozpatrzenia petycji może pozostawić bez rozpatrzenia petycję złożoną w sprawie, która była przedmiotem petycji już rozpatrzonej przez ten podmiot, jeżeli w petycji nie powołano się na nowe fakty lub dowody nieznanne podmiotowi właściwemu do rozpatrzenia petycji. W tym przypadku podmiot właściwy do rozpatrzenia petycji niezwłocznie informuje podmiot wnoszący petycję o pozostawieniu petycji bez rozpatrzenia i poprzednim sposobie załatwienia petycji.